

Wat is Bewustzijn?

ZATERDAG 11 MAART 2023, 10.00 - 16.00 uur



Georganiseerd door:

**Theosofische Vereniging in Nederland www.theosofie.nl
Internationaal Theosofisch Centrum in www.itcnaarden.org
Locatie: Besant Hall, Meentweg 9, 1411 GR Naarden**

Wat is Bewustzijn?

ZATERDAG 11 MAART 2023, 10.00 – 16.00 uur



Met Arie Bos

Ingmar de Boer, Wim Leys en Arend Heijbroek

Wat is bewustzijn?

Bij deze themadag over bewustzijn, de eerste van twee “voorjaarsdagen” van de Theosofische Vereniging, zal interactie tussen de deelnemers op de voorgrond staan. Als input voor het onderlinge gesprek hebben we in de ochtend Arie Bos gevraagd zijn visie te geven op de relatie tussen hersenen en bewustzijn, in de vorm van een lezing met PowerPoint presentatie, en in de middag zullen door middel van drie korte presentaties van Ingmar de Boer, Wim Leys en Arend Heijbroek, die het thema bewustzijn verder zullen belichten in het perspectief van de esoterische filosofie, mede aan de hand van voorbeelden uit het dagelijks leven. Na de lezing van Arie Bos volgt een vraag- en antwoordsessie om de gegeven stof te kunnen internaliseren en verdiepen, en in de middag hebben we na de korte presentaties een groepsgesprek in een kleiner gezelschap, zodat we samen het thema verder kunnen uitwerken.

Het thema van deze dag is in de westerse en oosterse filosofie een van de grote vraagstukken, en in de laatste decennia levert wetenschappelijk onderzoek van de hersenen veel nieuwe inzichten op, die het verschijnsel bewustzijn, dat we in ons dagelijks leven voortdurend ervaren, op basis van de relatie met de fysieke hersenen proberen te verklaren. Desondanks is er op dit moment nog weinig uitzicht op een adequate oplossing van het probleem van de relatie tussen geest en materie.

Verschuillende esoterische opvattingen over bewustzijn hebben hun wortels in de tijd van voor het ontstaan van wetenschappelijke disciplines als neurologie, maar hebben een vaak diep gefundeerde visie op dit probleem, en kunnen ons in deze tijd niet alleen verklaringen bieden, maar ook een kader om te begrijpen wat de plaats van het bewustzijn zou kunnen zijn in het grotere verband van de menselijke evolutie.

Bewustzijn en hersenen: kip of ei?

door Arie Bos (ca. 45 min)

Wat bewustzijn is weet ieder van ons zelf het beste. Toch kan niemand er een fysieke definitie van geven. Dat is een van de redenen dat nog altijd niemand kan vertellen hoe de hersenen bewustzijn “maken”. Toch gaan de meeste mensen, vooral ook in de neurowetenschap, er stilzwijgend vanuit dat dat zo is. Er zijn daarentegen talloze aanwijzingen dat het bewustzijn de hersenen vormgeeft, en ook verklaringen daarvoor. Dat is, uiteraard ook bij neurowetenschappers, wel bekend. Zo zijn er veel meer wetenschappelijke bevindingen die suggereren dat het bewustzijn primair is en de hersenen volgen. Dat er zelfs bewustzijn mogelijk is bij nauwelijks aanwezige of niet functionerende hersenen. Dat zal ik laten zien in mijn presentatie en ook de overwegingen met u delen die dit verschil van inzicht kunnen verklaren.

Arie Bos heeft meer dan 30 jaar gewerkt als antroposofisch huisarts in Amsterdam. Hij doceerde onder andere wetenschapsfilosofie aan huisartsen in opleiding aan verschillende Nederlandse universiteiten, en is auteur van de boeken “Mijn brein denkt niet, ik wel”, “Hoe de stof de geest kreeg” en “Gebruik je hersens!”.

Enkele definities van bewustzijn

door Ingmar de Boer (ca. 15 min.)

Hoe kun je “bewustzijn” definiëren? Welke verschillende theosofische opvattingen bestaan erover? Korte bespreking van de definitie in Annie Besant’s werk “A Study in Consciousness”. Bespreking van de opvatting van H.P. Blavatsky over de rol van bewustzijn in de evolutie van de mens. Bespreking van een voorbeeld van een moderne opvatting vanuit het wetenschappelijk onderzoek naar parapsychologie. (Dean Radin) Ingmar de Boer is vice-voorzitter van de Theosofische Vereniging in Nederland.

De evolutie van bewustzijn

door Wim Leys (ca. 15 min.)

Over de evolutie van bewustzijn door de vier natuurrijken: mineralen, planten, dieren en mensen. Tevens de natuurgeesten (deva’s) en engelen. Wim Leys is voorzitter van de Theosofische Vereniging in Nederland.

Bewustzijn: ik en de rest

door Arend Heijbroek (ca. 15 min.)

De studie van bewustzijn, in al zijn aspecten, is een uitdaging. De hele schepping bestaat uit geest en stof, bewustzijn en materie. Het een bestaat niet zonder het ander. Als we goed om ons heen kijken nemen we een pluriform veld van bewustzijn waar. Wat is onze eigen plaats daarin? Hoe verhoudt ons bewustzijn zich met de rest van dat veld? Arend Heijbroek is voorzitter van het bestuur van het Internationaal Theosofisch Centrum in Naarden.

Ochtendprogramma

- 10.00 Ontvangst met koffie/thee
- 10.30 Aanvang
Lezing door Arie Bos, Bewustzijn en hersenen: kip of ei? ca. 45 min.
- 11.15 Pauze met koffie/thee
- 11.30 Vraag- en antwoordsessie met Arie Bos
- 12.00 Lunch met soep (neem eigen lunchpakket mee)

Middagprogramma

- 13.00 Drie korte inleidingen, elk ca. 15 min.
Enkele definities van bewustzijn door Ingmar de Boer
De evolutie van bewustzijn door Wim Leys
Bewustzijn: ik en de rest door Arend Heijbroek
- 14.00 Pauze met koffie/thee, ca. 20 min
- 14.30 Groepsgesprek in kleinere groep, ca. 1 uur
De drie sprekers van de middag faciliteren het gesprek.
- 15.30 Plenaire afsluiting
- 16.00 Sluiting (streeftijd)

Hoe inschrijven?

Als je mee wilt doen aan het programma kun je je opgeven op de website van de Theosofische Vereniging in Nederland, via het eenvoudige webformulier: www.theosofie.nl

Kosten

Inclusief koffie, thee, en soep tijdens de lunch. Neem je eigen lunchpakket mee. (!)

- Leden van de Theosofische Vereniging € 40
- Als je geen lid bent € 50
- Studenten gratis op vertoon van studentenpas of MBO-card

Betalen

- Vooraf betalen via: NL31 INGB 0000 191910
tnv Theosofische Vereniging in Nederland, Amsterdam
Vermelden: “**Dag Bewustzijn 11 maart 2023**”
- Ter plaatse pinnen is mogelijk. (geen contante betaling)

Route

Voor hen die voor het eerst naar het ITC komen: de ervaring leert dat men snel verdwaalt. Raadpleeg daarom de routebeschrijving op de site van het ITC:

www.itcnaarden.org/visit-us

Tip voor navigatie in de auto: Voer in “**Meentweg 9, Naarden**”.

